

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Faisala Husseiniho v právní věci žalobce: **V. T. N.**, zastoupený Mgr. Petrem Škopkem, advokátem se sídlem Rakovník, Dukelských hrdinů 59/II, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 936/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 9. 2025, č. j. 62 Az 29/2025-39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 8. 2025, č. j. OAM-601/BA-BA07-HA15-2025, neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Ostravě výše uvedeným rozsudkem zamítl.

[2] Krajský soud v odůvodnění svého rozsudku uvedl, že žalobce při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že je svobodný, bezdětný a zdravý. Vietnam opustil v roce 2021, kdy odletěl do Rumunska. Zde bydlel do března 2025, poté odjel autem do České republiky. Nikdy nežádal o udělení mezinárodní ochrany v České republice nebo v jiných státech. Důvodem jeho žádosti je velký dluh u jeho věřitelů, kteří mu vyhrožovali; má proto obavu se vrátit do vlasti. Při pohovoru žalobce doplnil, že nesplácením dluhu mafiánům a setrváním ve vlasti by byl jeho život ohrožen. K dotazu žalovaného upřesnil, že vyhrožování dosud vystaven nebyl, neboť splácel malé částky. Pripustil, že by se mohl obrátit na policii, ta však nic neučiní, jelikož je zkorumpovaná.

[3] Krajský soud shledal, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu a obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí. Žalobce se nikdy na státní orgány země původu neobrátil, přestože nevystaly žádné okolnosti (a nebyly ani tvrzeny),

kteřé by mu v tom bránily. Podle krajského soudu žalobce neuvedl žádné konkrétní obavy, nýbrž jeho tvrzení byla toliko obecného charakteru. Žalovanému nepřísluší domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu a následně k nim činit příslušná skutková zjištění. Původcem pronásledování, respektive rizika vážné újmy, sice mohou být rovněž soukromé osoby (v tomto případě věřitelé), avšak za podmínky, že veřejná moc v zemi původu není způsobilá zajistit jednotlivci ochranu. V daném případě žalovaný pomocí zpráv o politické a bezpečnostní situaci ve Vietnamu prokázal, že ve Vietnamu existuje dostatečná ochrana dlužníka. Z výpovědi žalobce plyne, že se neobrátil na příslušné orgány v zemi původu, možnost ochrany tedy nevyužil.

[4] Krajský soud nepřisvědčil ani námitce nesprávného vyhodnocení podmínek udělení humanitárního azylu. Upozornil, že na udělení této formy ochrany není právní nárok, přičemž v situaci žalobce nejsou ekonomické důvody případem hodným zvláštního zřetele pro udělení azylu.

[5] Žalovaný tak podle krajského soudu správně vyložil relevantní právní úpravu a následně ji na zjištěný skutkový stav správně aplikoval, neboť žalobcem uváděné skutečnosti nespadají pod žádný z důvodů pro poskytnutí mezinárodní ochrany.

[6] Proti tomuto rozsudku se žalobce (dále jen „stěžovatel“) bránil kasační stížností, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatel krajskému soudu v první řadě vytýká, že se nijak nezabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného. V žalobě namítal, že se žalovaný při rozhodování o udělení humanitárního azylu nezabýval skutečností, že má značný dluh u členů organizované zločinecké organizace, z jejíž strany mu hrozí vyhrožování. Na policii ve Vietnamu se neobrátil, protože je zkorumpovaná a nic by nevyřešila. Z tohoto důvodu považuje rovněž shora označený rozsudek za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

[8] Ve druhé námitce stěžovatel tvrdí, že při zjišťování skutkových okolností nebyla respektována judikatura Nejvyššího správního soudu. Podle ní je jistá procesní aktivita požadována i po správním orgánu, který by měl v průběhu pohovoru vhodně kladenými otázkami zjistit, zda žadatelem tvrzené skutečnosti jsou relevantní pro udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel při pohovoru uvedl nad rámec ekonomických důvodů také skutečnosti, které svědčí o možném porušení jeho lidských práv v případě návratu do vlasti ze strany věřitelů. Žalovaný měl proto v průběhu pohovoru prostřednictvím doplňujících otázek zjistit podrobnosti o daných věřitelích (napojení na organizovaný zločin, vazby na zločinecké gangy, vztah se stěžovatelem, jejich postupy vůči dlužníkům apod.). Měl se také dotazovat, zda existují nějaké konkrétní důvody tvrzení stěžovatele, že je policie zkorumpovaná a že v jeho případě by mu pomoc neposkytla. Těmito otázkami mohly být zjištěny relevantní okolnosti pro posouzení žádosti stěžovatele. Uvedené deficity představují závažné vady zjišťování skutkového stavu ve správním řízení, pro které měl krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušit.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na spisový materiál a uvedl, že napadený rozsudek respektuje zákon a je v souladu s judikaturou Nejvyššího správního

pokračování

soudu, která na tento případ dopadá. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost pro nepřijatelnost odmítl, eventuálně ji zamítl.

[10] Nejvyšší správní soud se předně zabýval přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s., tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce.

[11] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS (dostupné na www.nssoud.cz), v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu existuje zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní pochybení ve smyslu uvedeném pod bodem 4) půjde především tehdy, pokud krajský soud a) nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Tato kritéria přijatelnosti kasační stížnosti jsou použitelná i po novele § 104a odst. 1 s. ř. s., která s účinností od 1. 4. 2021 rozšířila okruh případů, při jejichž přezkumu zdejší soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS).

[12] Žádný z uvedených důvodů přijatelnosti není v nyní posuzované věci naplněn; kasační stížnost proto není přijatelná.

[13] Stěžovatel v kasační stížnosti vytýká krajskému soudu nepřezkoumatelnost jeho rozsudku. Ve vztahu k této námitce Nejvyšší správní soud odkazuje na svou ustálenou judikaturu, ze které vyplývá, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou znemožňující jeho věcný přezkum (viz například rozsudky ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, nebo ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35). S uvedeným kasačním důvodem je zapotřebí zacházet obezřetně, neboť zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost oddaluje věcné řešení sporu, což je v rozporu se zájmy účastníků i s veřejným zájmem na hospodárnosti řízení (viz rozsudek tohoto soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25). Pokud jde o důvody nepřezkoumatelnosti, lze toliko stručně odkázat na relevantní judikaturu - viz například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 94/2007-107, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, nebo usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS. V daném případě napadený rozsudek požadavkům uvedené judikatury dostál. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu všech žalobních námitek a posuzoval relevanci stěžovatelem uváděných skutečností s ohledem na kritéria pro udělení

mezinárodní ochrany. Své závěry na str. 3 a 4 napadeného rozsudku srozumitelně a přesvědčivě odůvodnil s odkazy na přílehlavou judikaturu.

[14] S tvrzením stěžovatele, že rozhodnutí žalovaného odporuje § 14 zákona o azylu (ve znění účinném do 30. 9. 2025), protože vychází z nesprávně posouzeného stavu věci a je nepřezkoumatelné, se krajský soud zabýval v odst. 14. napadeného rozsudku. Zde aproboval závěr žalovaného, že ekonomické důvody uváděné stěžovatelem nejsou *případem hodným zvláštního zřetele*, pro které by bylo možné stěžovateli poskytnout humanitární azyl, přičemž odkázal na přílehlavou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu představuje zbytkovou možnost žalovaného udělit azyl v situacích, na něž nedopadá žádná z možností předpokládaných v § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „*nehumánní*“ azyl neposkytnout (například rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). V souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (srov. usnesení ze dne 18. 9. 2015, č. j. 2 Azs 194/2015-28, či rozsudky ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, nebo ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55) též upozornil, že na udělení této formy mezinárodní ochrany není právní nárok. Mezi obvyklé důvody udělování humanitárního azylu patří zvláště těžké postižení či nemoc žadatele, postižení místa jeho původu významnou humanitární katastrofou (srov. výše citovaný rozsudek č. j. 2 Azs 8/2004-55) apod.

[15] Pokud jde o stěžovatelovy obavy z pronásledování ze strany soukromých osob (věřitelů) spojené s vymáháním dluhů, z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že hrozba pronásledování či vážné újmy ze strany soukromých osob může být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany pouze tehdy, bylo-li v řízení zjištěno, že státní orgány v zemi původu nejsou schopny nebo ochotny stěžovateli zajistit ochranu (§ 2 odst. 6 zákona o azylu). Pouhá nedůvěra občana ve státní instituce a v to, že jej dokáže v zemi původu ochránit, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (viz rozsudky ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003-40, ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004-37 a ze dne 1. 8. 2025, č. j. 6 Azs 64/2025-30). Vyhrožování ze strany soukromých osob nelze považovat za pronásledování nebo vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu, jestliže politický systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti nebyly v řízení vyvráceny (viz rozsudek ze dne 1. 10. 2008, č. j. 4 Azs 38/2003-36, nebo usnesení ze dne 13. 1. 2022, č. j. 1 Azs 290/2021-27, či ze dne 14. 3. 2024, č. j. 3 Azs 262/2023-27). V daném případě krajský soud postupoval v souladu s uvedenou judikaturou a správně upozornil, že se stěžovatel v zemi původu na státní orgány vůbec neobrátil, a neuvedl ani relevantní důvody či konkrétní obavy, proč tak neučinil; veškerá jeho tvrzení zůstala pouze v obecné rovině. Nad rámec nutného lze dodat, že ani ze stěžovatelem předložené zprávy o zemi původu, jejíž překlad žalovaný opatřil (informace Ministerstva vnitra Spojeného království, *Vietnam: Strach z nelegálních půjčovatелů peněz* ze dne 8. 7. 2025) bez dalšího nevyplývá, že by státní orgány ve Vietnamu nebyly schopné nebo ochotné dlužníkům zajistit ochranu (ke stejnému závěru ostatně dospěl kasační soud v usnesení ze dne 13. 11. 2025, č. j. 6 Azs 147/2025-33).

[16] Konečně, konstatoval-li krajský soud, že je to právě žadatel o mezinárodní ochranu, kdo je primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany, jde o závěr souladný s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu (viz například rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41, nebo usnesení ze dne 20. 6. 2013,

pokračování

č. j. 9 Azs 1/2013-38, a ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48). Žalovaný proto zjišťuje skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jež vycházejí právě ze žadatelovy výpovědi poskytnuté v průběhu řízení; nepřisluší mu domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k nim vyhledávat příslušná skutková zjištění (viz již citovaný rozsudek č. j. 5 Azs 22/2003-41, nebo usnesení ze dne 19. 10. 2020, č. j. 4 Azs 277/2018-60). Z protokolu o pohovoru je patrné, že se žalovaný stěžovatele dotazoval na jeho situaci a potíže v zemi původu a poskytl mu opakovaně možnost cokoli k výpovědi doplnit. Pokud chtěl stěžovatel uvést bližší informace o svých věřitelích, jejich případných vazbách na organizované zločinecké skupiny, o jejich vztahu se stěžovatelem nebo o postupech vůči dlužníkům a další informace, měl tak při pohovoru učinit. Stejně tak mohl podrobněji rozvést i relevantní důvody, pro které nepovažoval za účelné obracet se na státní orgány ve Vietnamu za účelem ochrany svých práv. Jestliže tak stěžovatel neučinil, závěry krajského soudu ve světle výše shrnuté judikatury obstojí.

[17] Vzhledem k tomu, že krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou a jednotnou judikaturou, která poskytuje odpověď na stěžovatelem vznesené kasační námitky, a nepochybil ani při výkladu hmotného či procesního práva, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[18] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, podle kterého posouzení přijatelnosti kasační stížnosti představuje zjednodušený meritorní přezkum). Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti neměl úspěch; úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti proto nebyla přiznána žádnému z účastníků.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 10. června 2026

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu